

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-04-24

Diarienummer N165-0578/23

N165-0588/23

Handläggare

John Magnusson

Telefon: 031-366 13 32

E-post: john.magnusson@socialsydvast.goteborg.se

Redovisning till Regionarkivet av utförda och planerade åtgärder efter tillsyn

Förslag till beslut

1. Socialnämnd Sydväst översänder förvaltningens tjänsteutlåtande om redovisning av utförda och planerade åtgärder för arkivvård och arkivlokaler på Lergökgatan 2 och Topasgatan 58 till Regionarkivet.
2. Socialnämnd Sydväst förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Regionarkivet utförde den 29 september 2023 en arkivlokaltillsyn av arkivvård och arkivlokaler på Lergökgatan 2 (ärende N165-0588/23) och Topasgatan 58 (ärende N165-0578/23). Syftet var att säkerställa att socialnämnd Sydväst följer de lagar och krav som ställs i bland annat arkivlag och i Göteborgs Stads föreskrifter och riktlinjer om arkiv- och informationshantering. I de senare framgår det att de tekniska kraven i Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om arkivlokaler (RA-FS 2013:4) ska tillämpas.

I Regionarkivets tillsynsbeslut framgår att socialnämnden Sydväst uppfyller delvis men inte helt de krav som ställs i gällande regelverk. För att åtgärda de brister som framkom vid tillsynen har Arkivnämnden utfärdat förelägganden och rekommendationer.

I enlighet med Regionarkivets beslut redovisar socialförvaltningen Sydväst med detta tjänsteutlåtande att de brister som föranlett förelägganden har åtgärdats eller planeras att åtgärdas.

Bedömning ur ekonomisk dimension

De åtgärder som socialförvaltning Sydväst har utfärdat enligt Regionarkivets förelägganden har varit av ringa kostnad. Åtgärder som socialförvaltningen Sydväst planerar att uppdra Stadsfastighetsförvaltningen att göra förstudie och kostnadsförslag om kan få en större ekonomisk inverkan. Om de ekonomiska konsekvenserna för en eller flera åtgärder bedöms vara för omfattande kommer förvaltningen att ansöka om beslut från Arkivnämnden om undantag från reglerna i Riksarkivets föreskrifter (RAFS 2013:4) om planering, utförande och drift av arkivlokaler. Ett sådant beslut ansöker förvaltningen om gällande Arkivnämndens föreläggande att avlägsna rör för fjärrvärme och fjärrkyla i arkivlokalen på Lergökgatan 2, se redovisning av åtgärder gällande skydd mot vatten och skadlig fukt.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Arkivlokalerna som åtgärderna gäller tillhör socialkontor Lergöksgatan respektive socialkontor Topasgatan som förvarar i huvudsak socialtjänstens personakter; akter som innehåller journalanteckningar och andra handlingar om en eller flera personer som är eller har varit aktuella för utredning eller insats inom socialtjänsten. Att förvaltningen har en korrekt och säker hantering av personakter är viktigt utifrån rättssäkerhet och medborgares möjligheter att ta del av handlingar.

Bedömning utifrån barnrättsperspektivet

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv

Samverkan

Information i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 22 maj 2024.

Bilagor

1. Tillsyn - Beslut efter arkivlokaltillsyn, 2023-09-29, Lergöksgatan 2
2. Tillsyn - Beslut efter arkivlokaltillsyn, 2023-09-29, Topasgatan 58

Ärendet

Arkivnämnden har inkommit med beslut om att socialnämnden Sydväst ska redovisa hur de brister som framkom vid lokaltillsyn av arkivvård och arkivlokal på Lergösksgatan 2 och Topasgatan 58 har åtgärdats eller en plan för hur de kommer att åtgärdas. Redovisningen ska vara Regionarkivet tillhanda senast 7 juni 2024. Nämnden har att ta ställning till att översända redovisningen.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt 1 kap. 5 § Göteborgs Stads föreskrifter och riktlinjer om arkiv- och informationshantering ska Arkivnämnden göra tillsyn och förelägga myndighet att åtgärda brister som konstaterats utifrån gällande regelverk. Regionarkivet utförde den 29 september 2023 en tillsyn av arkivvård och arkivlokaler på Lergösksgatan 2 och Topasgatan 58. Tillsynsbesöket var föraviserat.

Arkivnämndens förelägganden och rekommendationer

I Regionarkivets beslut efter tillsynen framgår att Socialnämnden Sydväst uppfyller delvis men inte helt de krav som ställs i gällande regelverk.

Förelägganden:

- Säkerställa att arkivlokalen ger skydd mot vatten och skadlig fukt
- Avlägsna rör för fjärrvärme och fjärrkyla
- Förse genomgående rör för vätskor med skydd mot fukt och läckage
- Säkerställa att brandspjäll och brandgasspjäll/ventilations- och imkanaler/genomföringar för rör, kablar och ventilationskanaler har brandklass EI 120 eller motsvarande
- Säkerställa att strömtillförsel som är nödvändig för arkivlokalens drift och underhåll kan fränkopplas när ingen vistas i arkivlokalen
- Installera strömbrytare på utsidan av arkivlokalen
- Installera kontrollampa på utsidan av arkivlokalen
- Avlägsna elektrisk arbetsplatsutrustning, som höj- och sänkbara skrivbord, till ett från arkivlokalen brandtekniskt avskilt utrymme
- Utredda hur strömtillförseln till paternosterverken kan ske på ett säkert sätt som uppfyller kraven i RA-FS 2013:4
- Anpassa och kontrollera att lufttemperatur och den relativa luftfuktigheten i arkivlokalen håller sig inom accepterade värden
- Dokumentera kontrollerna och eventuella åtgärder gällande lufttemperatur och den relativa luftfuktigheten
- Utredda möjligheter att hindra att handlingarna skadas av skadedjur
- Se till att arkivhandlingar/flyttlådor med arkivhandlingar inte står direkt på golvet

Rekommendationer

- Installera fuktalarm i arkivlokalen som är kopplad till bemannad plats
- Säkerställa att ej nödvändiga eluttag är pluggade eller försedda med skyddslock

Förvaltningens genomförda och planerade åtgärder

Nedan följer socialförvaltningen Sydvästs redovisning av hur de brister som föranlett Regionarkivets förelägganden och rekommendationer har åtgärdats eller planeras att åtgärdas utifrån tre områden.

Skydd mot vatten och skadlig fukt

För att åtgärda de brister som framkom vid tillsynen för skydd mot vatten och skadlig fukt har Arkivnämnden utfärdat följande förelägganden och rekommendationer:

- Förse genomgående rör för vätskor med skydd mot fukt och läckage
- Säkerställa att arkivlokalen ger skydd mot vatten och skadlig fukt (Lergösksgatan 2)
- Avlägsna rör för fjärrvärme och fjärrkyla (Lergösksgatan 2)
- Anpassa och kontrollera att lufttemperatur och den relativa luftfuktigheten i arkivlokalen håller sig inom accepterade värden
- Dokumentera kontrollerna och eventuella åtgärder gällande lufttemperatur och den relativa luftfuktigheten
- Säkerställa att fuktlarm i arkivlokalen fungerar och är kopplat till bemannad plats (rekommendation, Topasgatan 58)

Befintliga rör för vätskor i arkivlokalerna på Lergösksgatan 2 och Topasgatan 58 gäller radiatorer (värmeelement) för arkivlokalens uppvärmning och är förlagda nära golvet. Rören borde därför uppfylla undantagen för vattenledande rör enligt RAFS 2013:4 6 kap. 3 §: *"rör för vätskor får inte dras igenom en arkivlokal, med undantag för vattenledande rör för arkivlokalens uppvärmning [...] Rören för lokalens uppvärmning ska förläggas nära golvet"*. Inga åtgärder har därför utförts eller planeras att utföras för detta föreläggande.

Socialförvaltningen Sydväst planerar att ge Stadsfastighetsförvaltningen i uppdrag att utreda vilka risker för vatten och skadlig fukt som finns i lokalen, lämpliga åtgärder för att minimera dessa och kostnader för detta. Enligt Riksarkivets föreskrifter (RA-FS 2013:4, 6 kap. 2§) får rör för fjärrvärme och fjärrkyla inte finnas i arkivlokalen. Att avlägsna rören i arkivlokalen på Lergösksgatan 2 är i nuläget och inom överskådlig tid inget realistiskt alternativ vare sig byggnadstekniskt eller ekonomiskt. Därför ansöker socialförvaltningen Sydväst om beslut från Regionarkivet om undantag från reglerna i RA-FS 2013:4. Som kompensatoriska åtgärder kan nämnas att det finns rännor under rören i taknivå och att arkivlokalen är regelbundet bemannad och att personal som arbetar i lokalen kan regelbundet kontrollera att rören inte springer läck. Utredning av risker med rören kommer även ingå i den tidigare nämnda utredningen av vatten och skadlig fukt i lokalen.

Temperaturmätare och luftfuktighetsmätare planeras att installeras i arkivlokalen på Lergösksgatan 2. Medarbetare som arbetar praktiskt i arkivlokalen ska kontrollera att lufttemperaturen inte överstiger 20 grader Celsius och den relativa luftfuktigheten över 40%, i enlighet med RAFS 2013:4. Lufttemperatur och relativ luftfuktighet kontrolleras på Topasgatan 58 av Stadsfastighetsförvaltningen via programmerbart logiskt styrsystem (PLC).

När temperaturmätare och luftfuktighetsmätare har installerats i arkivlokalen på Lergösksgatan 2 ska regelbundna kontroller av lufttemperatur och relativ luftfuktighet dokumenteras under sommaren 2024 av personal som arbetar i arkivlokalen. Om temperatur och luftfuktighet överstiger 20 grader Celsius respektive 40% ska förvaltningen beställa en förstudie och kostnadsförslag av Stadsfastighetsförvaltningen för att åtgärda detta.

För Topasgatan 58 har Stadsfastighetsförvaltningen ett pågående uppdrag där ansvar för att dokumentera kontroller och eventuella åtgärder gällande lufttemperatur och relativ luftfuktighet ingår. Det pågår även en utredning av Stadsfastighetsförvaltningen om fuktlarm i arkivlokalen på Topasgatan 58 fungerar och vilken typ av larm det är och om det är kopplat till bemannad plats.

Skydd mot brand, brandgas och skadlig upphettning

För att åtgärda de brister som framkom vid tillsynen för skydd mot brand, brandgas och skadlig upphettning har Arkivnämnden utfärdat följande förelägganden och rekommendationer:

- Säkerställa att brandspjäll och brandgasspjäll/ventilations- och imkanaler/genomföringar för rör, kablar och ventilationskanaler har brandklass EI 120 eller motsvarande (Lergöksgatan 2)
- Säkerställa att strömtillförsel som är nödvändig för arkivlokalens drift och underhåll kan fränkopplas när ingen vistas i arkivlokalen (Lergöksgatan 2)
- Installera strömbrytare på utsidan av arkivlokalen (Lergöksgatan 2)
- Installera kontrollampa på utsidan av arkivlokalen (Lergöksgatan 2)
- Utredda hur strömtillförseln till paternosterverken kan ske på ett säkert sätt som uppfyller kraven i RA-FS 2013:4 (Lergöksgatan 2)
- Avlägsna elektrisk arbetsplatsutrustning, som höj- och sänkbara skrivbord, till ett från arkivlokalen brandtekniskt avskilt utrymme
- Installera handbrandsläckare inom 25 meter från arkivlokalen (Topasgatan 58)
- Utrusta lysrör i arkivlokal med skyddskåpor av lägst IP-klass 43 (Topasgatan 58, rekommendation)
- Säkerställa att ej nödvändiga eluttag är pluggade eller försedda med skyddslock (rekommendation)

Socialförvaltningen Sydväst planerar att ge en av Göteborg stad upphandlad leverantör av installation, kontroll och underhåll av brandtekniska installationer i uppdrag att utreda vilken brandklass arkivlokalen på Lergöksgatan 2 har för brandspjäll och brandgasspjäll/ventilations- och imkanaler/genomföringar för rör, kablar och ventilationskanaler.

Stadsfastighetsförvaltningen planeras att få i uppdrag av socialförvaltningen Sydväst att åtgärda att strömtillförsel som är nödvändig för arkivlokalens drift och underhåll kan fränkopplas när ingen vistas i arkivlokalen och att installera strömbrytare på utsidan av arkivlokalen på Lergöksgatan 2. Kontrollampa på utsidan av arkivlokalen finns redan. I uppdraget ska även ingå att utreda hur strömtillförseln till paternosterverken kan fränkopplas när ingen vistas i arkivlokalen.

De elektriska höj- och sänkbara skrivborden i arkivlokalerna på Lergöksgatan och Topasgatan planeras att avlägsnas och ersättas med höj- och sänkbart skrivbord med vev. En handbrandsläckare är installerad och placerad inom 25 meter från arkivlokalen på Topasgatan 58. Då belysningen på Topasgatan 58 består av LED-lampor och inte lysrör behöver dessa inte utrustas med skyddskåpor för att kraven i RAFS 2013:4 ska vara uppfyllda. Skyddslock planeras att köpas in för de eluttag som inte är i bruk i båda arkivlokalerna.

Hantering och förvaring av arkivmaterial

För att åtgärda de brister som framkom vid tillsynen för hantering och förvaring av arkivmaterial har Arkivnämnden utfärdat följande förelägganden och rekommendationer:

- Utredda möjligheter att hindra att handlingarna skadas av skadedjur
- Se till att arkivhandlingar/flyttlådor med arkivhandlingar inte står direkt på golvet (Lergöksgatan)

Fällor för silverfisk finns strategiskt placerade i arkivlokalerna och kontrolleras av de medarbetare som arbetar i arkivlokalerna. Om dubbelsprötad silverfisk återfinns upprepat ska arkivlokalen saneras av saneringsfirma övervägas. Som rutin fryses handlingar av saneringsfirma innan leverans till Regionarkivet för slutförvaring. Flyttlådorna med arkivhandlingar som tidigare stod direkt på golvet står numera på lastpall.

Förvaltningens bedömning

Socialförvaltningen Sydvästs bedömning är att redovisningen visar att de brister som föranlett Regionarkivets förelägganden har åtgärdats eller planeras att åtgärdas.

Förvaltningen begär om undantag från reglerna i Riksarkivets föreskrifter (RAFS 2013:4) gällande rör för fjärrvärme och fjärrkyla då det inte är realistiskt att avlägsna dessa och att kompenserade åtgärder finns i form av rännor och regelbundna kontroller av personal på plats.

Beslutet ska skickas till:

Arkivnämnden

Anna Hedenström

Tf Avdelningschef

Annika Ljungh

Förvaltningsdirektör